

VUOROVAIKUTUSRAPORTTI

Hermannin rantatie asemakaavan muutos (nro 12578)

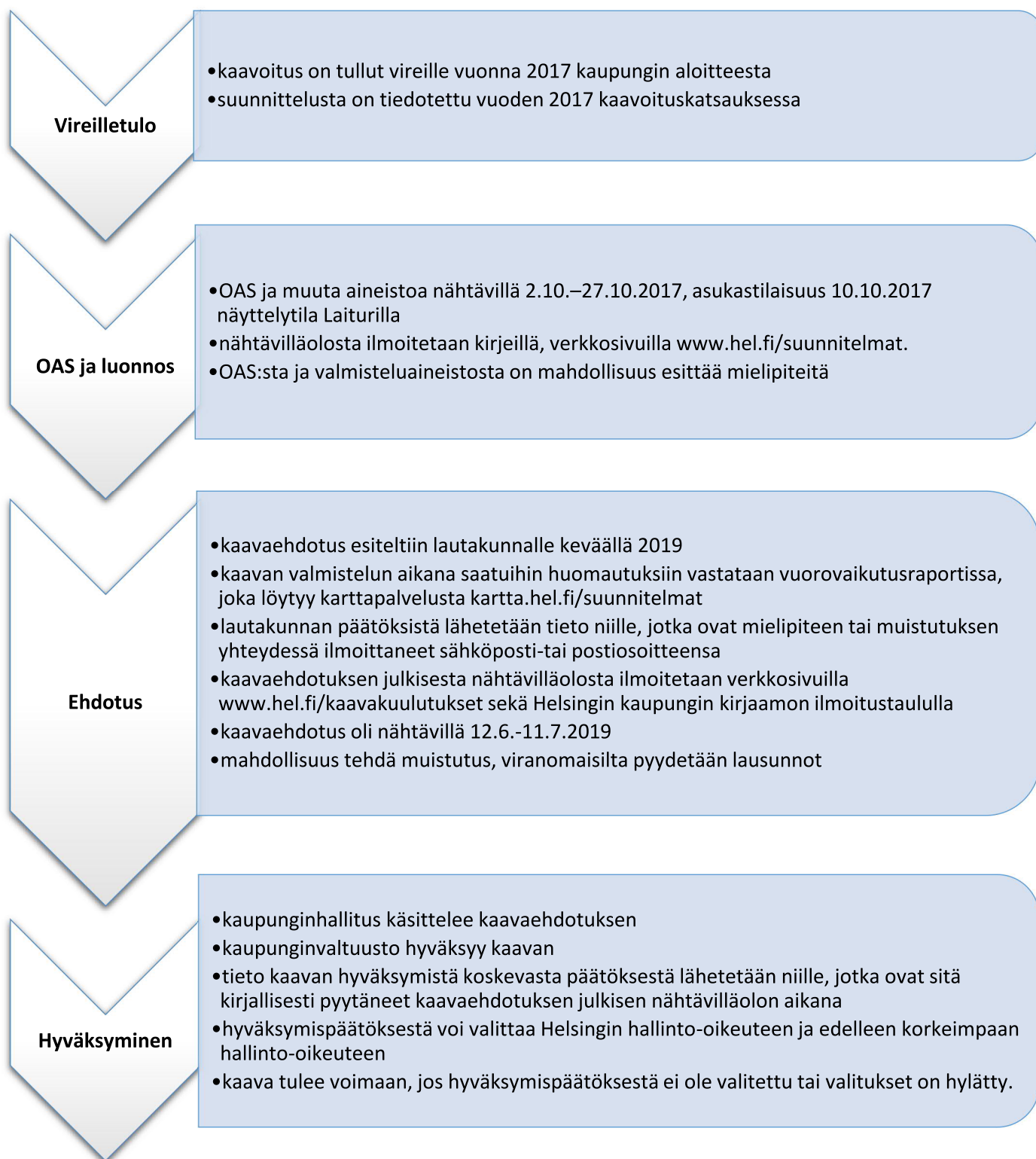
Vuorovaikutusraportin sisältö

Vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot asemakaavan ja asemakaavan muutoksen (kaavaratkaisu) valmisteluaikana saaduista kannanotoista, mielipiteistä, muistutuksista ja lausunnoista (huomautukset) sekä vastineet niihin.

Jäljennökset kaikista kaavan valmisteluaikana saaduista kannanotoista, mielipiteistä, muistutuksista ja lausunnoista ovat nähtävissä Helsingin kaupungin kirjaamossa, käyntiosoite: Kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13.

Kaavaan liittyvä Kalasatama-Pasila –raitiotien keskustelutilaisuus järjestettiin 10.10.2017, josta kirjoitettiin muistio.

Kaavoituksen eteneminen

YHTEENVEDOT ESITETYISTÄ HUOMAUTUKSISTA JA VASTINEET NIIHIN

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä kaavan valmisteluaineiston nähtävilläolo 2.10.–27.10.2017

Yhteenveto viranomaisten kannanotoista

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat liikenneyhteyksiin- ja järjestelyihin.

Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että bussikaistojen toteuttaminen mahdollistetaan asemakaavassa.

Kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta saatiin seuraavilta asiantuntijaviranomaisilta:

- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY)
- Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kaupunginmuseo

Vastineet viranomaisten kannanottoihin

Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymä (HSL) esittää (23.10.2017), että jatkosuunnittelussa on otettava huomioon Kustaa Vaasan tien suunnasta Kalasatamaan suuntautuvan bussiliikenteen määrän merkittävä kasvu, kun Kalasatamaan päätetään päätepysäkin valmistuessa useita tällä hetkellä Rautatientorille päättyviä bussilinjoja. Muutoksella voidaan vähentää Helsingin ydinkeskustaan saapuvaa bussiliikennettä, joka parantaa Hämeentien sektorin viihtyisyyttä sekä vähentää Rautatientorin ruuhkaisuutta. Linjojen päättäminen Kalasatamaan lyhentää bussien kierrosaikaa, joka puolestaan mahdollistaa bussiliikenteen palvelutason kehittämisen. Palvelun kehittäminen kuitenkin edellyttää, että bussiliikenteen sujuvuus ja luotettavuus varmistetaan Hermannin rantatien osuudella joukkoliikenteen etuisuuksilla.

Hermannin rantatiellä on HSL:n mielestä sujuvan ja luotettavan bussiliikenteen turvaamiseksi selkeä tarve bussikaistojen toteutukselle. Pelkät ajoratapysäkit eivät ole HSL:n mielestä riittävä tapa turvata bussiliikenteen etuisuutta henkilöautoliikenteeseen nähden, vaan ratkaisun pitää perustua vastaaviin bussiliikenteen kaistoihin kuin muillakin sisääntulokaduilla. HSL joutuu arvioimaan bussien päätepysäkin siirron Kalasatamaan uudelleen, mikäli Hermannin rantatielle ei toteuteta riittäviä bussetuisuuksia.

Vastine

Asemakaava mahdollistaa pääosin 2+2-kaistaiset ajoradat Hermannin rantatien pohjoisosaan. Hermannin rantatien pohjoiseen johtavalle

suunnalle tulee kolmas kaista Haukilahdenkadusta pohjoiseen. Uloimpia ajokaistoja esitetään bussi- ja tavaraliikenteen kaistoiksi Verkkosaa-renkadun ja Hermannin rantatien ramppien välillä. Hermannin rantatien, Kustaa Vaasan tien ja Hämeentien liittymän järjestelyt pysyvät toistaiseksi ennallaan. Kustaa Vaasan tien liittymän uusia ratkaisuja tullaan tutkimaan Viikki-Malmi –raitiotien yleissuunnitelman yhteydessä, sillä mm. kyseisen raitiolinjan pysäkkijärjestelyt vaativat muutoksia liittymäalueelle.

Bussi- ja tavaraliikenteen kaistoista aiheutuu autoliikenteelle melko pieniä viiveitä. Ruuhka-aikoina autoliikenteen matka-ajat kasvavat Hermannin rantatien osuudella noin 15-20%, mikä tarkoittaa ajassa mitattuna noin 1-4 minuuttia. Aamuhuipputunnin aikana keskustaan päin suuntaava autoliikenne hidastuu noin minuutin ja bussiliikenne nopeutuu noin minuutin. Iltapäivän huipputunnin aikana pohjoiseen suuntaavan autoliikenteen ajoajat vaihtelevat voimakkaasti jatkossakin Kustaa Vaasan tien liittymäalueen pullonkaulasta johtuen. Voimakkaassa ruuhkassa autoliikenteen matka-aika kasvaa noin 28 minuutista noin 32 minuuttiin bussi- ja tavaraliikenteen kaistan vuoksi. Viive aiheutuu lähinnä jonotustilan pienenemisestä Haukilahdenkadun eteläpuolella. Bussiliikenne hyötyy omasta kaistastaan voimakkaimman ruuhkan aikaan jopa noin 20 min. Tarkastelut on tehty vuoden 2025 liikenne-ennusteen mukaan.

Seuraavat tahot ilmoittivat, ettei ole lausuttavaa: Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymä (HSY) ja Kulttuurin ja vapaa-ajantoimiala (kaupunginmuseo).

Yhteenveto mielipiteistä

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat liikenneyhteyksiin- ja järjestelyihin, pysäköintiin, polttoainejakeluun, yhdyskuntatekniseen huoltoon ja rakentamisen vaiheistukseen.

Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että liikenneyhteyksiin- ja järjestelyihin, polttoainejakeluun, yhdyskuntatekniseen huoltoon ja rakentamisen vaiheistukseen tullaan kiinnittämään huomiota jatkosuunnittelussa.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 7 kpl.

Mielipide maa- ja biokaasun tankkausasemasta (Gasum Oy)

Gasumilla ei ole huomauttamista Hermannin rantatien asemakaavan muutokseen. Pyydämme kuitenkin ottamaan huomioon Gasum Oy:n

maa- ja biokaasun tankkausaseman, joka on nimeltään "Hermannin" ja sijaitsee korttelissa 10273.

Hermannin rantatien varrella on Auris Kaasunjakelun kaasuputkia, jotka pitää ottaa myös huomioon alueen suunnitelmissa.

Vastine

Tankkausasema ja alueen nykyiset kaasuputket on huomioitu aluetta koskevassa asemakaavassa (kaava numero 12375), joka on tullut voimaan 27.1.2017. Vireillä oleva Hermannin rantatien asemakaavan muutos huomioi tankkausaseman ja nykyiset johtolinjat.

Mielipide huoltoaseman liikennejärjestelyistä (BC Real Estate Oy)

BC Real Estate Oy esittää (25.10.2017), että Hermannin rantatien tehokas liikenteenvälityskyky on tärkeää tontilla operoivalle Neste-K-konseptille. Hankkeen jatkosuunnittelussa tulee pyrkiä minimoimaan haitat Hermannin rantatien sujuvalle liikenteenvälityskyvylle ja tontin saavutettavuudelle niin hankkeen jälkeen kuin hankkeen pitkänä rakentamisaikana (materiaalin mukaan jopa 5 vuotta). Rakentamisaikainen liikennöinti kadulla molempiin suuntiin ei saa estyä tilaisestikään ja tontille ajo tulee turvata kaikissa olosuhteissa tarvittaessa väliaikaisjärjestelyin.

Jo nykyisellään tontin pinta-ala ja muoto asettavat haasteita tontin tehokkaan operoinnille liikenneasemakäytössä. Tontilla on mm. kevyen liikenteen väylään (ja katualueeseen) rajoittuva parkkikampa. Mikäli tätä Neste-K-konseptille tärkeää paikoitusaluetta joudutaan katutekniikan vuoksi siirtämään sisäänpäin, menetetään välttämättömiä auto-paikkoja ja tila polttonesteen jakelun ja muun liiketoiminnan (autopesu, kahvio ja etumyymälä) asiakasliikenteelle vähenee ja kolaririski tontilla kasvaa. Edellä mainituista syistä toivomme, että kaupunki tutkii katutekniikan sijoittamismahdollisuuksia niin, että tontin pinta-ala ei pienene eikä parkkipaikkoja menetetä tai että tontin pienentyminen ja parkkipaikkojen vähentyminen ovat mahdollisimman vähäistä.

Esitetyistä suunnitelmista ei käy ilmi, muutetaanko Vanhan talvitien ja Hermannin rantatien risteysjärjestelyitä. Toivomme, että nykyiset valo-ohjatut käännykset sekä oikealle että vasemmalle ovat käytössä niin hankkeen rakentamisaikana kuin sen jälkeen.

Vastine

Korttelin 21274/12 liikennejärjestelyt on otettu huomioon kaavan ja liikennesuunnitelman laadinnassa. Hermannin rantatien ja Vanhan Talvitien risteysalue siirtyy noin sijansa verran etelämmäs, mutta tonttiliittymät säilyvät lähes nykyisillä paikoillaan. Tontille ajo on esitetty kaavan

liikennesuunnitelmassa 6933. Tontille ajo säilyy nykyisellä paikalla niin hankkeen rakentamisaikana kuin valmistumisen jälkeen.

Tontti on kaavassa mukana, koska Hermannin rantatien kadun rakenteet ulottuvat osittain (1-1,5 m) katuun rajautuvien tonttien puolelle. Kaavassa esitetään tonttien rajaa siirrettävän siten, että Hermannin rantatien kaikki rakenteet sijoittuvat katualueelle. Tonttien nykyiset toiminnot eivät muutu, joskin työaikaiset järjestelyt tuovat muutoksia. Huoltoaseman tontin kohdalla rajan siirto on arvion mukaan niin vähäinen, ettei tontin toimintoja tarvitsee poistaa tai siirtää.

Hermannin rantatien ja Vanhan Talvitien liittymä on jatkossakin valo-ohjattu ja liittymässä on sallittua kääntyä kaikkiin suuntiin.

Hermannin rantatien uloimpia kaistoja esitetään bussi- ja tavaraliikenteen kaistoiksi, joista aiheutuu autoliikenteelle melko pieniä viiveitä. Ruuhka-aikoina autoliikenteen matka-ajat kasvavat Hermannin rantatien osuudella noin 15-20%, mikä tarkoittaa ajassa mitattuna noin 1-4 minuuttia. Suurin viive syntyy iltapäivän huipputunnin aikana pohjoiseen suuntaavalle autoliikenteelle Kustaa Vaasan tien liittymän pullonkaulasta johtuen. Kyseisen liittymäalueen järjestelyitä tullaan tutkimaan Viikki-Malmi –raitiotien suunnittelun yhteydessä.

Mielipiteet Kalasataman ja Pasilan välille Vallilanlaakson kautta rakennettavasta raitiotielinjasta ja linjan yhteyksistä

Mielipiteissä esitettiin,

- ettei Kalasataman ja Pasilan välille Vallilanlaakson kautta rakennettavaa raitiotielinjaa nähty tarpeelliseksi. Hermannin-Vallila seura ry katsoo, että alueen liikennejärjestelyjä suunniteltaessa tulee ensisijaisesti ottaa huomioon läpiajoliikenteen vähentäminen alueella ja vallilaisten yhteyden Kalasataman terveyskeskukseen. Seura katsoo, että Kalasataman ja Pasilan välinen yhteys tulee hoitaa raitiotielinjalla Teollisuuskadun kautta ja yhteyttä terveyskeskukseen tulee parantaa kääntämällä toinen (6 tai 8) nykyisistä raitiotielinjoista kulkemaan Kalasataman kautta Hakaniemeen.
 - ettei raitiotieyhteyden suunnittelussa ole ajateltu sitä, miten Arabianrannasta tuleva matkustaja pääsee vaihtamaan sujuvasti Kalasatamaan tai Pasilaan kulkevaan raitiovaunuun. Nykyisten pysäkkien sijaintia täytyy muuttaa niin, että Arabianrannasta tuleva matkustaja pääsee vaihtamaan sujuvasti Pasilaan ja Kalasatamaan kulkevaan raitiovaunuun.
 - että myös liikuntarajoitteiset ihmiset ja lasten vaunujen kanssa kulkevat täytyy huomioida esimerkiksi rakentamalla hissi Hämeentien sillalta alas raitiovaunupysäkillä. Nykyisin Arabianrannasta ei ole suoraa joukkoliikenneyhteyttä Kalasatamaan, minne alueen asuk-
-

kaiden sosiaali- ja terveystalvet siirtyvät Vallilasta. Suoraa yhteyttä on perusteltu sillä, että sote-keskuksessa asioivat erityisesti iäkkäät ja lastenvaunujen kanssa kulkevat vanhemmat. Sen vuoksi onkin hämmästyttävää, jos heitä ei huomioida raitioyhteyttä ja pysäkkejä suunniteltaessa.

- että HSL:n aikomuksena on siirtää nykyisin ainoa Arabianrannasta keskustaan kulkeva bussiyhteys 71 kiertämään Kalasataman kautta keskustaan Sörnäisten sijaan. Tämänkin vuoksi raitioyhteys, joka palvelisi Kalasatamaan kulkevia Arabianrannan asukkaita, tulisi todelliseen tarpeeseen, jotta voisimme säilyttää bussiyhteyden Sörnäisiin. Myös nykyistä nopeampi joukkoliikenneyhteys Pasilaan on erittäin kannatettava.
- että Kumpulanpuron hulevesisuunnitelma on tekeillä ja samoin kansallisen kaupunkipuiston perustamisselvitys, jotka on jatkossa otettava huomioon myös uuden yleiskaavan toimeenpanossakin.
- että Hämeentien sillanalituksen kohdalla Vallilan siirtolapuutarhan vieressä jalankulkijoiden, pyöräilijöiden sekä muun julkisliikenteen vaihtopysäkit ja kulkuväylät on suunniteltu heikosti nyky suunnitelmassa ja suunnitelmaa tulee ehdottomasti parantaa tältä osin. Lisäksi tämän suunnitelman osana tulee jo suunnitella ja mieluusti toteuttaaakin pohjoissuunnan Kustaa Vaasan tien ja Hämeentien raitiotieyhteydet Pasilan suuntaan mahdollistava raitiotieliittymä esimerkiksi Nylanderin puiston reunaa pitkin, sillä muut rataosuudet ovat jo joko valmiina tai valmistumassa nyt tehtävän suunnitelman osana (jo suunniteltu Haukilahdenkadun yhteys ei tällaisenaan mahdollista tätä).

Vastine

Vallilanlaakson kautta kulkeva Kalasataman ja Pasilan välinen raitiotie tarjoaa tärkeän poikittaisen joukkoliikenneyhteyden ja se palvelee koko Kalasataman aluetta. Teollisuuskadun käytävän joukkoliikenneyhteyksien kehittäminen Kalasataman ja Pasilan välillä on tarpeen riippumatta Kalasataman raitioteiden toteuttamisesta. Raitiotie 6:n tai 8:n kääntäminen Hämeentieltä Kalasataman kautta pohjoiseen palvelisi vain osittain Kalasataman alueen tarpeita.

Kustaa Vaasan tien liittymän uusia ratkaisuja tullaan tutkimaan Viikki-Malmi –raitiotien yleissuunnitelman yhteydessä, sillä muun muassa kyseisen raitiolinjan pysäkkijärjestelyt vaativat muutoksia liittymäalueelle. Muun muassa hyvät vaihtoyhteydet ja jalankulkuyhteyksien parantaminen ovat tärkeitä kriteereitä jatkosuunnittelulle.

Nykyisin linja 55 ja osin myös linja 56 tarjoavat bussiyhteyden Arabianrannan ja Kalasatamaan. Esitetyt bussikaistat nopeuttavat bussilinjoja huomattavasti. Raitiotiepysäkit toteutetaan esteettöminä. Kustaa Vaasan tien liittymän uusia ratkaisuja tullaan tutkimaan Viikki-Malmi –raitiotien yleissuunnitelman yhteydessä, sillä muun

muassa kyseisen raitiolinjan pysäkkijärjestelyt vaativat muutoksia liittymäalueelle. Muun muassa hyvät vaihtoyhteydet ja jalankulkuyhteyksien parantaminen ovat tärkeitä kriteereitä jatkosuunnittelulle. Yhteydet Kumpulan kampukselle ratkaistaan alueen kaavoituksen yhteydessä.

- Kumpulanpuron valuma-alueen hulevesiselvitys ja –suunnitelma valmistui vuonna 2018 ja on ollut kaavan valmistelun lähtökohtana. Kansallisen kaupunkipuiston perustamista koskeva selvitys on esiselvitysvaiheessa. Esiselvityksessä Kumpulanpuro ja Vallilanlaakso eivät kuulu alustavaan tarkastelualueeseen.

Kustaa Vaasan tien liittymän uusia ratkaisuja tullaan tutkimaan Viikki-Malmi –raitiotien yleissuunnitelman yhteydessä, sillä muun muassa kyseisen raitiolinjan pysäkkijärjestelyt vaativat muutoksia liittymäalueelle. Muun muassa hyvät vaihtoyhteydet, jalankulkuyhteyksien parantaminen sekä raideyhteystarve Vallilanlaaksoon ovat tärkeitä kriteereitä jatkosuunnittelulle.

Mielipiteet liikenteen sujuvuudesta, bussikaistoista ja rakentamisaikataulusta

Mielipiteissä esitettiin,

- että liikenteen sujuvuus Hermannin rantatiellä huolestuttaa. Jo nykyisin autoliikenne seisoo pahasti ruuhka-aikana. Kun tielle lisätään joukkoliikennettä ja asukkaidenkin määrä alueella kasvaa, liikenteen sujuvuus täytyy varmistaa. Hermannin rantatielle tarvitaan myös erilliset bussikaistat.
- että rakennushankkeesta aiheutunee merkittävä haitta yhdelle Helsingin pääsisääntuloväylälle (Kustaa Vaasan tie ja Hämeentie), joten rakentaminen kannattanee hoitaa kerralla valmistautuen myös tulevaisuuden tarpeisiin ja siten mahdollisimman vähin haittavaikutuksin alueen asukkaille.

Vastine

Asemakaava mahdollistaa pääosin 2+2-kaistaiset ajoradat Hermannin rantatien pohjoisosaan. Hermannin rantatien pohjoiseen johtavalle suunnalle tulee kolmas kaista Haukilahdenkadusta pohjoiseen. Uloimpia ajokaistoja esitetään bussi- ja tavaraliikenteen kaistoiksi Verkkosaarenkadun ja Hermannin rantatien ramppien välillä. Kustaa Vaasan tien, Hermannin rantatien ja Hämeentien liittymä muodostaa pullonkaulan, joka ruuhkauttaa Hermannin rantatietä. Kyseisen liittymäalueen järjestelyt pysyvät toistaiseksi ennallaan. Kustaa Vaasan tien liittymän uusia ratkaisuja tullaan tutkimaan Viikki-Malmi

–raitiotien yleissuunnitelman yhteydessä, sillä mm. kyseisen raitiolinjan pysäkkijärjestelyt vaativat muutoksia liittymäalueelle.

Toteutuessaan Sörnäistentunneli rauhoittaa Hermannin rantatien ja Kalasataman alueen liikenteen, mutta luo ennestään painetta ratkaista Kustaa Vaasan tien liittymän pullonkaula.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §) 12.6.–11.7.2019

Muistutukset ja kirjeet

Kaavaehdotuksesta tehtiin yksi muistutus, jossa oli adressi (allekirjoittaja yhteensä 51 kpl). Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat Hermannin rantatien jalankulkuyhteyksiin.

Vastineet muistutuksiin

Muistutuksessa (10.7.2019) esitetään, että suunnitelmiin lisättäisiin kävely-yhteys Saarenkadun luona, esim. seuraavasti: ilman Sörnäistentunnelia: Saarenkadun kohdalla suojatie tai Sörnäistentunnelin kanssa: Saarenkadun kohdalla kävelysilta. Hermannin rantatien liikennesuunnitelmassa ei ole Haukilahdenkadun ja Sörnäistenkadun risteysten välissä yhtään paikkaa, josta kävelijä pääsisi tien yli. Risteysten välimatka on yli 400 metriä — tämä on kaupunkiympäristössä kohtuuttoman pitkä kulkueste. Saarenkatu tuo kävelijän luontevasti Hermannin rantatien varteen, mutta matkaa ei voi jatkaa eteenpäin. Sörnäistenrannan ja Hermanninrannan osayleiskaavassa on merkitty jalankulkuyhteys Hermannin rantatien yli Saarenkadun kohdalla, mutta tästä asemakaavasta ja liikennesuunnitelmasta jalankulkuyhteys puuttuu.

Vastine

Hermannin rantatien ylittävien valo-ohjattujen suojateiden paikat määräytyvät risteysten ja pysäkkien paikkojen mukaan. Hermannin rantatien liikennesuunnitelman yhtenä tärkeimmistä tavoitteista on varmistaa pääkadun sujuva joukkoliikenne. Tämä tarkoittaa valitettavasti jalankulun osalta harvempaa suojatietiheyttä, sillä välisuojatiet heikentävät pääsuunnan sujuvuutta.

Ylikulkusilta kyseisessä paikassa on haastava maaston tasaisuuden vuoksi. Maastonmuodot eivät tue ylikulkusiltaa ja esteetön yhteys vaatisi lähes 100 m pitkät rampit kadun molemmin puolin. Etenkin Hermannin puolella tällaisen luiskan sijoittaminen nykyiseen rakenteeseen on vaikeaa niin teknisesti kuin kaupunkikuvallisesti. Hissi- ja porrasyhteys veisi vähemmän tilaa, mutta ratkaisun houkuttelevuus ja käyttömukavuus ovat vähäiset.

Viranomaisten lausunnot

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat yhdyskuntateknisen huollon ja liikenteen huomioimiseen kaava-alueella.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
- Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kaupunginmuseo

Seuraavat tahot ilmoittivat, ettei ole lausuttavaa: Helen Oy ja Helsingin kaupungin liikennelaitos (HKL)

Vastineet lausuntoihin

Helen Sähköverkko Oy muistuttaa (14.6.2019), että Hermannin rantatien vierellä kulkee kantakaupungin sähkösiirrolle erittäin tärkeä 110 kV kaapeli, joka on merkitty kaavaluonnokseen. Kaavamerkintä on sikäli virheellinen, että siinä mainitaan, ettei saa rakentaa maanalaisia rakenteita ilman johdon omistajan lupaa. Rakentamiskiello koskee myös maanpäällistä rakentamista. Merkintää tullee tältä osin korjata. Kaapelin alla on lisäksi paalulaatta, joka tulee huomioida rakentamisessa. Kaapelirakenteen tarvitsema alue suoja-alueineen on 6,5 metriä leveä, jolle ei saa rakentaa pysyviä rakennuksia tai rakennelmia. Helen Sähköverkko Oy tullee hakemaan ao. kaapelien sijoitukselle käyttöoikeuden lunastamalla pysyvän käyttöoikeuden, joka rajoittaa maanomistajan oikeuksia.

Vastine

Maanalaista johtoa koskevaa kaavamerkintää on korjattu koskemaan myös maanpäällisiä rakenteita. Kaapelien alapuolinen paalulaatta on huomioitu jatkosuunnittelua varten.

Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymä (HSL) esittää (8.7.2019), että jatkosuunnittelussa bussikaistojen toteutuksen mahdollisuuksia jo ennen Kalasataman raitiotien valmistumista tulee tutkia, viimeistään Lahdenväylän linjastosuunnitelman käyttöönoton yhteydessä, kun osa Lahdenväylän suunnasta saapuvasta bussiliikenteestä ohjataan Kalasatamaan. Samoin tulee tutkia mahdollisuutta toteuttaa etupainotteisesti Hermannin rantatien ja Hämeentien liittymän ratkaisuja, sillä pitempi kolmas kaista pohjoisen suuntaan purkaisi yhden pullonkaulan ja lisäisi liikenteen sujuvuutta.

Jotta raitioliikenteen sujuvuus voidaan turvata, tulee Hermannin rantatien ylitys varustaa jokerivaloilla, joitta raitiovaunut pääsisivät kulkemaan ajoradan poikki viiveettömästi. Vanhan talvitien risteyksen pohjoisen suunnan pysäkin pohjoispuolelle on suunniteltu valo-ohjattu ylityspaikka. Tämä valo-ohjaus ei edistä bussi- eikä raitioliikenteen sujuvuutta, ja suunnitteluratkaisua tulisikin tarkastella uudemman kerran. Liikennesuunnitelmassa esitetty kävelyn ja pyöräilyn raitiotien ylitys Nylanderin puiston kohdalla Hermannin rantatien pohjoispäässä tulisi varustaa valo-ohjauksella liikenneturvallisuuden varmistamiseksi.

Joukkoliikenteen sujuvuus sekä esteettömät ja sujuvat kulkureitit pysäkeille tulee pitää keskiössä suunnitelmissa niin lopputilanteessa kuin rakentamisen aikana.

Vastine

Hermannin rantatien rakentamisen vaiheistus selviää jatkosuunnittelussa.

Hermannin rantatien liikennesuunnitelman yhtenä tärkeimmistä tavoitteista on varmistaa sujuva joukkoliikenne, joten valo-ohjaukseen ja joukkoliikenne-etuuksiin kiinnitetään jatkosuunnittelussa erityistä huomiota. Toisaalta valo-ohjatut suojatiet pysäkkien yhteydessä parantavat kulkuyhteyksiä pysäkeille. Hermanninrannan ja Kyläsaaren alueita ei ole vielä kaavoitettu, joten suojateiden sijaintia suhteessa korttelirakenteeseen voi vielä tutkia jatkosuunnittelussa.

Nylanderin puiston kohdalla jalankulun ja pyöräilijän ylitys on porrastettu Hermannin rantatien ylityksestä, jotta raitiotien ylitystä ei tarvitse yhteenkytkä Hermannin rantatien valo-ohjauksen kanssa. Näin vältetään turhalta raitiotieylityksen punaiselta valolta silloin kuin raitiovaunu ei ole lähestymässä. Ylityspaikan mahdollinen muu valo-ohjaus tai huomiovalo tarkentuu jatkosuunnittelussa.

Pysäkit ja kulkureitit niille suunnitellaan esteettömiksi.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY) esittää (9.7.2019), että aluetta varten on rakennettava uutta yleistä vesijohtoa sekä jäte-, hule- ja sekavesiviemäriä Hermannin rantatiellä. Suunnittelualueen jätevesien johtaminen toteutetaan pääosin erillisviiemäröintinä, mutta sekaviiemäröinnistä ei voida täysin luopua, sillä suunnittelualueen halki on johdettu sekavesiviiemäreitä. Hermannin rantatien sekä Teollisuuskadun alueen sekavesien suunnittelussa tulee huomioida vaikutukset, joita sekaviiemäriverkoston eriytymisellä on muiden verkostojen kapasiteettiin.

Kaava-alueella on runsaasti nykyistä vesihuoltoverkostoa, mm. vesijohdon jakeluverkostoa, keräilyviemäreitä, halkaisijaltaan 1200 mm:n sekavesiviemäri, 400 mm:n paineviemäri, Kyläsaaren jätevedenpuhdistamoon liittyvät tulo- ja lähtöjärjestelyt, Viikinmäen jätevedenpuhdistamon puhdistettujen ja puhdistamattomien jätevesien hätäylivuototunneli sekä Katajaluototunneli. Viemäritunnelit tulee ottaa huomioon jatko-suunnittelussa ja kaavoituksessa merkinnällä maanalainen tunneli. Kaavamääräyksenä tulee lisäksi mainita, että louhinta ja rakentaminen tunnelin läheisyydessä tulee suunnitella ja toteuttaa siten, että se ei aiheuta haittaa tai vahinkoa tunnelille. Lisäksi alueen nykyisten vesijohtojen ja viemäreiden suojaamistarpeet pitää tarkastella jatkosuunnittelun yhteydessä.

Tonttien 21002/1, 21661/13, 21661/14, 21661/15, 21005/2 sekä 21005/5 nykyiset vesijohto- ja viemäriiitokset kulkevat kaavamuutoksessa LPA-alueeksi (21001 ja 21659) merkityn korttelialueen kohdalla. Kiinteistöjen tulee hyvissä ajoin ennen rakentamista aloittamista sopia keskenään tonttiliitosten mahdollisista uudelleen järjestelyistä. HSY ei osallistu yksityisten johtojen siirtokustannuksiin.

Alueen rakentaminen etenee alustavan rakentamisaikataulun mukaan pääosin etelästä pohjoiseen, lukuun ottamatta jo osin rakentunutta Kyläsaaren pohjoisosaa. Mikäli rakentamisjärjestyksen vuoksi joudutaan rakentamaan väliaikaisia vesijohto- tai viemäriyhteyksiä ennen varsinaista kadun ja vesihuollon rakentamista, tulee ko. väliaikaiset johtojärjestelyt toteuttaa vesilaitostoiminnan ulkopuolisella rahoituksella.

Vastine

Viemäritunneleihin esitetyt muutokset ovat jo sisältyneet lausunnoilla olleeseen kaavaehdotusmateriaaliin. Suojaamistarpeeseen, tonttiliitoksiin ja kustannuksiin liittyvät asiat ovat huomioitu jatkosuunnittelua varten.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kaupungin museo muistuttaa (27.6.2019), ettei asemakaavan muutoksella ole huomattavia vaikutuksia alueen olemassa olevaan väljästi rakennettuun maisemaan ja kaupunkitilaan, Sörnäistentunnelia lukuun ottamatta. Tunnelin suuaukko maanpäällisine rakenteineen olisi väistämättä näkyvä, pitkä ja haavaomainen muutos katutilassa. Kaavaratkaisun tavoitteena on kaavaselostuksen mukaan kuitenkin myös mahdollistaa Hermannin rantatien maiseman muuttuminen kaupunkimaiseksi katuviherympäristöksi. Kaupunginmuseumuisto korostaa, että tämän onnistuminen edellyttää panostusta katuviherialueiden suunnitteluun ja toteutukseen. Ympäristöön tavoitellaan tulevaisuudessa myös uusia toimintoja, joiden edellyttämät uudisrakennukset tulevat muokkaamaan tätä nykyisellään melko avointa maisemaa.

maa huomattavasti enemmän, kuin esillä olevan asemakaavaehdotuksen mahdollistama muutos on. Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettavaa Hermannin rantatien asemakaavan muutosehdotukseen.

Vastine

Katuviheralueiden suunnitteluun ja toteutukseen panostaminen Sörnäistentunnelin ja Hermannin rantatien osalta on huomioitu jatkosuunnittelua varten.
